

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. d) – 4 iulie 2014
Informatică
Limbajul Pascal

Varianta 4

Filiera teoretică, profilul real, specializarea științe ale naturii

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.
- În rezolvările cerute, identificatorii utilizați trebuie să respecte precizările din enunț (**bold**), iar în lipsa unor precizări explicite, notațiile trebuie să corespundă cu semnificațiile asociate acestora (eventual în formă prescurtată).
- În programele cerute, datele de intrare se consideră corecte, validarea acestora nefiind necesară.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Pentru itemul 1, scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Valoarea expresiei `Pascal` alăturate este: **(4p.)** | `42 div 10 * 29 div 10`
- a. 6 b. 8 c. 11 d. 18

2. Se consideră algoritmul alăturat, reprezentat în pseudocod.

S-a notat cu $x \% y$ restul împărțirii numărului natural x la numărul natural nenul y și cu $[z]$ partea întregă a numărului real z .

- a) Scrieți valorile afișate dacă se citește numărul 2352. **(6p.)**
- b) Scrieți două numere cu cel mult două cifre care pot fi citite astfel încât, în urma executării algoritmului, pentru fiecare dintre acestea, să se afișeze valorile 5 1. **(4p.)**
- c) Scrieți în pseudocod un algoritm, echivalent cu cel dat, în care să se înlocuiască prima structură `cât timp...execută` cu o structură repetitivă de alt tip. **(6p.)**

```
citește n
(n număr natural nenul)
d ← 2
cât timp d ≤ n execută
| p ← 0
| cât timp n % d = 0 execută
| | p ← p + 1
| | n ← [n / d]
| ■
| dacă p % 2 = 0 și p ≠ 0 atunci
| | scrie d, ' '
| | ■
| d ← d + 1
| ■
scrie n
```

- d) Scrieți programul `Pascal` corespunzător algoritmului dat. **(10p.)**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Pentru fiecare dintre itemii 1 și 2 scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Variabila x este de tip întreg și poate memora un număr natural din intervalul $[45, 55]$. Valoarea cea mai mare pe care o poate avea expresia `Pascal` alăturată este: **(4p.)**

```
abs(x div 10-x mod 10)
```

- a. 4 b. 5 c. 6 d. 7

2. În secvența `Pascal` alăturată toate variabilele sunt întregi, iar $m > n$. Expresia care poate înlocui punctele de suspensie astfel încât, în urma executării secvenței obținute, variabila r să memoreze diferența $m-n$ este: **(4p.)**

```
r:=0;  
x:=n;  
y:=m;  
repeat  
  x:=x+1;  
  y:=y-1;  
  r:=.....  
until x>=y;  
r:=2*r;  
if x<>y then r:=r-1;
```

- a. $r-2$ b. $r-1$ c. $r+1$ d. $r+2$

Scrieți pe foaia de examen răspunsul pentru fiecare dintre cerințele următoare.

3. Variabilele `minut_start` și `secunda_start`, de tip întreg, memorează minutul și respectiv secunda corespunzătoare unui moment de timp, iar variabilele `minut_stop` și `secunda_stop`, de tip întreg, memorează minutul și respectiv secunda corespunzătoare unui alt moment de timp, **din aceeași oră** cu cel menționat anterior. Scrieți o secvență de instrucțiuni în urma executării căreia să se afișeze pe ecran mesajul `acceptat`, dacă momentul de timp corespunzător variabilelor `minut_start` și `secunda_start` precede momentul de timp corespunzător variabilelor `minut_stop` și `secunda_stop`, sau mesajul `respins` în caz contrar. **(6p.)**

4. Un interval cu proprietatea că există un singur număr natural n ($2 \leq n$) pentru care valoarea produsului $1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n$ aparține acestui interval este numit **interval factorial** al lui n .
Exemplu: $[5, 8]$ și $[3, 23]$ sunt intervale factoriale ale lui 3, dar $[1, 15]$ și $[7, 10]$ nu sunt intervale factoriale ale niciunui număr.

Se citește un număr natural n ($n \in [2, 10]$) și se cere să se afișeze, separate printr-un spațiu, două numere naturale a și b , astfel încât expresia $b-a$ să aibă valoare maximă, iar $[a, b]$ să fie interval factorial al lui n .

Exemplu: dacă $n=3$, se afișează 3 23.

a) Scrieți, în pseudocod, algoritmul de rezolvare pentru problema enunțată. **(10p.)**

b) Menționați rolul tuturor variabilelor care au intervenit în algoritmul realizat la punctul **a)** și indicați datele de intrare, respectiv datele de ieșire ale problemei enunțate. **(6p.)**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Pentru itemul 1, scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Se consideră două tablouri unidimensionale **A** și **B**. Știind că $A = (4, 11, 14, 18, 21)$, iar în urma interclasării tablourilor **A** și **B** în ordine crescătoare se obține tabloul cu elementele $(3, 4, 8, 11, 14, 14, 17, 18, 21, 46)$, atunci tabloul **B** poate fi: (4p.)
- a. $(46, 17, 8, 3)$ b. $(46, 17, 14, 8, 3)$ c. $(46, 18, 14, 8, 3)$ d. $(46, 21, 14, 17, 3)$

Scrieți pe foaia de examen răspunsul pentru fiecare dintre cerințele următoare.

2. În secvența alăturată toate variabilele sunt de tip întreg, iar numerele citite sunt naturale. Scrieți secvența înlocuind punctele de suspensie astfel încât, în urma executării secvenței obținute, valoarea variabilei **ok** să fie 1 dacă printre valorile citite s-a aflat și 2014, sau 0 altfel. (6p.)
- ```
ok:=.....;
for i:=1 to 10 do
 begin
 read(x);

 end;
```
3. Scrieți un program **Pascal** care citește de la tastatură un număr natural **n** ( $2 < n < 50$ ), cele **n** elemente ale unui tablou unidimensional, numere întregi cu cel mult patru cifre, apoi un număr natural **x** ( $0 < x < 10$ ). Cel puțin un element al tabloului este par. Programul modifică tabloul în memorie scăzând valoarea **x** din fiecare element par al tabloului, apoi afișează pe ecran elementele tabloului obținut, separate prin câte un spațiu. **Exemplu:** pentru  $n=7$ , tabloul  $(\underline{2}, 15, \underline{70}, \underline{4}, \underline{0}, 5, 3)$  și  $x=3$ , se obține tabloul  $(\underline{-1}, 15, \underline{67}, \underline{1}, \underline{-3}, 5, 3)$ . (10p.)
4. Fișierul **bac.txt** conține cel mult 1000000 de numere naturale din intervalul  $[0, 10^9]$ , separate prin câte un spațiu. Se cere să se afișeze pe ecran, separate prin câte un spațiu, cifrele care apar de cele mai multe ori în scrierea numerelor din fișier. Pentru determinarea cifrelor cerute se utilizează un algoritm eficient din punctul de vedere al timpului de executare. **Exemplu:** dacă fișierul **bac.txt** conține numerele  
399 1777578 721149 1212178  
atunci pe ecran se afișează valorile de mai jos, nu neapărat în această ordine:  
7 1
- a) Descrieți în limbaj natural algoritmul utilizat, justificând eficiența acestuia. (4p.)  
b) Scrieți programul **Pascal** corespunzător algoritmului descris. (6p.)